

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ త్రయస్త్రింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ త్రయస్త్రీంశః సర్గః ॥

శూర్పణఖాకర్తృకం రావణస్య భర్తృనం

తతః శూర్పణఖా దీనా రావణం లోకరావణం ।
అమాత్యమధ్యే సంక్రుద్ధా పరుషం వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 3.33.1 ॥

ప్రమత్తః కామభోగేషు స్వైరవృత్తో నిరంకుశః ।
సముత్పన్నం భయం ఘోరం బోధవ్యం నావబుధ్యసే ॥ 3.33.2 ॥

సక్తం గ్రామ్యేషు భోగేషు కామవృత్తం మహీపతిం ।
లుబ్ధం న బహు మన్యంతే శ్మశానాగ్నిమివ ప్రజాః ॥ 3.33.3 ॥

స్వయం కార్యాణి యః కాలే నానుతిష్ఠతి పార్థివః ।
స తు వై సహ రాజ్యేన తైశ్చ కార్వైర్వివశ్యతి ॥ 3.33.4 ॥

అయుక్తచారం దుర్దర్శమస్వాధీనం నరాధిపం ।
వర్జయంతి నరా దూరాన్నదీపంకమివ ద్విపాః ॥ 3.33.5 ॥

యే న రక్షంతి విషయమస్వాధీనం నరాధిపాః ।
తే న వృద్ధ్యా ప్రకాశంతే గిరయః సాగరే యథా ॥ 3.33.6 ॥

ఆత్మవద్భిర్విగృహ్య త్వం దేవగంధర్వదానవైః ।
అయుక్తచారశ్చపలః కథం రాజా భవిష్యసి ॥ 3.33.7 ॥

త్వం తు బాలస్వభావశ్చ బుద్ధిహీనశ్చ రాక్షస |
జ్ఞాతవ్యం తన్న జానీషే కథం రాజా భవిష్యసి || 3.33.8 ||

యేషాం చారాశ్చ కోశశ్చ నయశ్చ జయతాం వర |
అస్వాధీనా నరేంద్రాణాం ప్రాకృతైస్తే జనైః సమాః || 3.33.9 ||

యస్మాత్ పశ్యంతి దూరస్థాన్ సర్వానర్థాన్ నరాధిపాః |
చారేణ తస్మాదుచ్యంతే రాజానో దీర్ఘచక్షుషః || 3.33.10 ||

అయుక్తచారం మన్యే త్వాం ప్రాకృతైః సచివైర్యుతః |
స్వజనం చ జనస్థానం నిహతం నావబుధ్యసే || 3.33.11 ||

చర్తుదశ సహస్రాణి రక్షసాం భీమకర్మణాం |
హతాన్యేకేన రామేణ ఖరశ్చ సహదూషణః || 3.33.12 ||

ఋషీణామభయం దత్తం కృతక్షేమాశ్చ దండకాః |
ధర్షితం చ జనస్థానం రామేణాక్లిష్టకారిణా || 3.33.13 ||

త్వం తు లుబ్ధః ప్రమత్తశ్చ పరాధీనశ్చ రాక్షస |
విషయే స్వే సముత్పన్నం యద్ భయం నావబుధ్యసే || 3.33.14 ||

తీక్ష్ణమల్పప్రదాతారం ప్రమత్తం గర్వితం శరం |
వ్యసనే సర్వభూతాని నాభిధావంతి పార్థివం || 3.33.15 ||

అతిమానినమగ్రాహ్యమాత్మసంభావితం నరం |
క్రోధనం వ్యసనే హంతి స్వజనోఽపి నరాధిపం || 3.33.16 ||

నానుతిష్ఠతి కార్యాణి భయేషు న బిభేతి చ |
క్షీప్రం రాజ్యాచ్ఛ్యతో దీనస్తృణైస్తుల్యో భవేదిహ || 3.33.17 ||

శుష్కకాష్టైర్భవేత్ కార్యం లోష్టైరపి చ పాంసుభిః |
న తు స్థానాత్ పరిభ్రష్టైః కార్యం స్యాద్ వసుధాధిపైః || 3.33.18 ||

ఉపభుక్తం యథా వాసః స్త్రజో వా మృదితా యథా |
ఏవం రాజ్యాత్ పరిభ్రష్టః సమర్థోఽపి నిరర్థకః || 3.33.19 ||

అప్రమత్తశ్చ యో రాజా సర్వజ్ఞో విజితేంద్రియః |
కృతజ్ఞో ధర్మశీలశ్చ స రాజా తిష్ఠతే చిరం || 3.33.20 ||

నయనాభ్యాం ప్రసుప్తో వా జాగర్తి నయచక్షుషా |
వ్యక్తకోధప్రసాదశ్చ స రాజా పూజ్యతే జనైః || 3.33.21 ||

త్వం తు రావణ దుర్బుద్ధిర్గుణైరేతైర్వివర్జితః |
యస్య తేఽవిదితశ్చారై రక్షసాం సుమహాన్ వధః || 3.33.22 ||

పరావమంతా విషయేషు సంగవాన్
న దేశకాలప్రవిభాగతత్త్వవిత్ |
అయుక్తబుద్ధిర్గుణదోషనిశ్చయే
విపన్నరాజ్యో నచిరాద్ విపత్స్యసే || 3.33.23 ||

ఇతి స్వదోషాన్ పరికీర్తితాంస్తయా
సమీక్ష్య బుద్ధ్యా క్షణదాచరేశ్వరః |
ధనేన దర్పేణ బలేన చాన్వితో
విచింతయామాస చిరం స రావణః || 3.33.24 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే త్రయస్తింశః సర్గః ||